

mit
gescanned

HET PARS ALS VERDWIJNPUNT

door Mw. P. Schreurs

Opgedragen aan
Mw. P. v.d. Dorpe.

Regelmatig bereiken ons vragen over de vele immateriële punten die in de horoscopie gebruikt worden, zoals het "gezondheidspunt", het "liefdespunt", het "financiële punt", het "karmapunt", en vele andere punten. Men vraagt ons dan of ze werken, of wij daar ook mee werken, wat we er van vinden, etc. en vaak moeten wij dan het antwoord schuldig blijven: "We weten het niet, heeft u er zelf al eens mee gewerkt, probeer het eens".

Men stelt ons die vragen dan kennelijk tegen de achtergrond van het nadrukkelijk gebruik van het Pars Fortunae in de W.v.A. astrologie, zo van: als jullie dat "algemene gelukspunt" zo belangrijk vinden, dan zul je toch zeker ook wel geïnteresseerd zijn in de diverse bestanddelen waaruit dat geluk kan bestaan. Maar helaas, tot nu toe tastte men, althans ik, volkomen in het duister omtrent het gewicht dat deze punten in de totale horoscoopduiding toekwam.

Deze zomer maakte iemand in mijn omgeving echter een opmerking, die mij trof en mij aan het denken zette over het Pars.

De persoon in kwestie vertelde over een heerlijke zonnige wandeling op de hei in een gebied waar nauwelijks toeristen kwamen, zodat je bij wijze van spreken eens in het half uur in de verte een andere wandelaar ontwaarde, die kennelijk ook van de stilte genoot en over zijn wandelstok leunend in de verte staarde en "zijn verdwijnpunt aan het zoeken was".

De psychische activiteit - eigenlijk non-activiteit - van de wandelaar werd wel heel beeldend door deze opmerking geschetst en deed zomers-weldadig aan.

Maar daarnaast kwam het in mij op, dat het verdwijnpunt eigenlijk een fascinerend fenomeen is, omdat het niet echt bestaat en toch gezien wordt door de waarnemer, hoewel die het punt nooit kan bereiken of inhalen.

De meesten van u zullen wel weten dat het verdwijnpunt wordt gebruikt in een perspectief tekening. In de middeleeuwen kende men de techniek van het projecteren vanuit één punt nog niet. Als men zo'n middeleeuwse prent bekijkt, ziet men de figuren die op de voorgrond staan groot afgebeeld en onder in het vlak geplaatst, terwijl de bomen en gebouwen op de achtergrond werden afgebeeld in een van de bovenhoeken. De tafereelen bleven voor de waarnemer plat; er werd geen diepte gesuggereerd. Zo zijn er prenten bekend van jachttafereelen, waarbij de beren in het bos schijnbaar in de kruinen van de bomen lopen.

Dieptewerking in een afbeelding kwam tot stand toen men een projectie ging toepassen vanuit één bepaald punt, het verdwijnpunt. Dit verdwijnpunt kon ontstaan door een plaats van waarneming aan te nemen. Op zichzelf was dit een hele ontdekking. Door een plaats van waarneming aan te nemen kan de plaats van de horizon in de figuur worden afgeleid: kijkt de waarnemer van bovenaf op het tafereel neer, dan komt die horizon laag in het vlak van tekening, en andersom. Naar de horizon toe verkleinen zich schijnbaar alle vertikalen tot ze er tenslotte geheel in verdwijnen. Nu blijkt er op die horizon nog een punt te liggen waarin alle horizontale lijnen, die naar de horizon toe lopen, schijnbaar samenkomen.

De plaats van dit punt wordt ook bepaald door de plaats van de waarnemer, maar dan nu niet door de hoogte die hij ten opzichte van het tafereel heeft, maar of hij links of rechts staat van het tafereel waar hij naar kijkt. Er is dus een horizontale "verdwijn-as", de horizon, en een verticale "verdwijn-as", de meridiaan, en hun snijpunt is het verdwijnpunt. Vanuit dit punt kan door middel van hulplijnen de tekening zodanig worden geconstrueerd, dat er diepte in wordt gezien, een levensechte voor- en achtergrond

in kan worden gesuggereerd.

Maar het verdwijnpunt is niet alleen een louter bedenksel voor het opzetten van een constructie. Een fotografische opname van een lange weg of spoorrails toont ons het verdwijnpunt als fotografeerbare werkelijkheid.

Hoe kan dat nu? Hoe is het mogelijk dat we met onze twintigste-eeuwse know-how iets zien, zelfs fotografisch kunnen registreren, dat er niet is? Dat komt omdat, als we in contact willen treden met een bepaald landschap of tafereel, wij dit landschap niet kunnen zijn, maar het alleen kunnen bekijken vanuit een willekeurig punt. Of we nu links of rechts staan of hoog of laag, we staan altijd ergens en nooit overal tegelijk. Onze waarneming is daardoor steeds gebonden aan plaats en dus treden onvermijdelijk vertekeningen op. Wat wij van de werkelijkheid zien is dus nooit alleen realiteit, maar tegelijkertijd altijd ook een persoonlijke projectie. En hoewel het velen van u misschien wat ver gaat om alles wat hij om zich heen waarneemt te degraderen tot "slechts" beelden, toch blijft het een feit, dat wanneer men bij het opzetten van een perspectieftekening uitgaat van een vast punt van waarneming en een immaterieel verdwijnpunt, een onwerkelijke constructie kan worden opgezet, die door ons wordt gezien als "werkelijkheid".

Zo moeten wij dus concluderen, dat wij allemaal met de werkelijkheid in contact staan door middel van een projectie die het gevolg is van ons ingenomen standpunt. Een voorbeeld kan dit wellicht verduidelijken.

Stel u voor het beeld van een straat in een stad met huizen en druk verkeer. Kijken we vanuit een hoog raam op straat neer, dan zien we de auto's klein beneden ons krielen en kunnen we een heel eind de straat afkijken. Hurken we daarentegen achter een lantarenpaal, dan wordt een heel groot deel van ons gezichtsveld in beslag genomen door die lantarenpaal vlak voor onze neus. Wat we verder zien zijn de voeten van de voorbijgangers en de wielen van de auto's die dicht langs het trottoir rijden. Twee heel verschillende waarnemingen dus van dezelfde straat, ieder opgeroepen door de plaats van waarneming en ook ieder verdwijnend in een eigen verdwijnpunt.

Verplaatsen we deze gedachtegang nu naar de horoscoop dan kunnen we in de plaats die de waarnemer inneemt, dus de persoonlijke instelling, het zieleveld herkennen, samengevat door de Maan. Wordt iemands persoonlijke instelling sterk gekleurd door b.v. Mars, dan beziet die persoon de straat vanaf een gemotoriseerd voertuig; heeft iemand een sterke Zon, dan staat die midden op het kruispunt; heeft iemand een dominerende Saturnus, dan hurkt hij bij de lantarenpaal, etc.

De plaats van de waarnemer zegt op zichzelf nog niets als we het totale gegeven niet kennen, n.l. de straat in ons geval. In een afbeelding van het strand en de zee zal een hurkend persoon niet meteen met Saturnus in verband gebracht behoeven te worden. Daarom is de persoonlijke opstelling ten opzichte van het grondgegeven de meest wezenlijke informatie. Dit grondgegeven vinden we in de horoscoop terug in de Zon, de individualiteit. In de perspectief tekening zien we de verhouding Zon-Maan terug in de plaats van waarneming ten opzichte van het tafereel: de waarnemer kan hoog of laag geplaatst zijn, recht voor het tafereel staan of opzij ervan; het hele tafereel kan zelfs zijdelings weggedraaid zijn, terwijl de waarnemer midvoor staat. Allerlei combinaties zijn denkbaar.

Deze verhouding tafereel-waarnemer, dus Zon-Maan, wordt nu afgezet op het beeldvlak, het papier, de Ascendant, waar alles zichtbaar wordt, en dan is daarmee het verdwijnpunt, het Pars, bepaald.

Wat leert ons nu deze vergelijking?

Ten eerste blijkt dat het Pars geen stoffelijke werkelijkheid is maar een psychische, want het wordt opgeroepen door een waarnemer, een Maan. Zonder Maan geen Pars. Zonder waarnemer geen verdwijnpunt.

Ten tweede blijkt dat Maan en Pars, dus waarnemer en verdwijnpunt, diametraal tegenover elkaar staan en tevens elkaars tegendelen zijn: In de tekening vinden we alle lijnen die in het verdwijnpunt verdwijnen bij de plaats van waarneming maximaal groot. En: staat de waarnemer

hoog en rechts, dan vinden we het verdwijnpunt laag en links.

Ten derde blijkt, dat het verdwijnpunt het eigenlijke punt is waar het oog van de waarnemer op gericht is. Het verdwijnpunt staat constructie-technisch steeds in het centrum van het tafereel (dit hoeft echter niet tevens het midden van het vlak van tekening te zijn).

Ten vierde kan door middel van het verdwijnpunt de werkelijkheid worden geconstrueerd, maar tevens lost in dat verdwijnpunt de werkelijkheid ook op.

Deze vier punten samenvattend komen we tot het uiteindelijke inzicht, dat we door het innemen van een waarnemingsplaats op die plek een beeld doen ontstaan, dat in het verdwijnpunt weer wordt vernietigd. Kennelijk houdt achter dat verdwijnpunt de projectie op en begint daar de werkelijkheid. Dit alles moet dan vooral gedacht worden op het psychische vlak: het verdwijnpunt is een immaterieel punt, geen tastbaar paaltje dat door iemand aan de horizon is neergezet!

In onze horoscoopduiding zal het Pars dus steeds wijzen op de mogelijkheid los te komen van onze projecties, onze subjectiviteit en de beperkingen die daar altijd aan verbonden zijn, m.a.w. los te komen van onze Maan plus inhoud.

Binnen onze subjectieve waarneming kunnen we ons dit natuurlijk niet voorstellen, want we kennen geen andere werkelijkheid dan de onze. Daarom biedt het voorbeeld van de perspectief tekening een goed handvat. Ook de term "verdwijnpunt" is in overdrachtelijke zin, als synoniem voor het Pars Fortunae, het overdenken waard.

Wat kunnen we hier nu van leren?

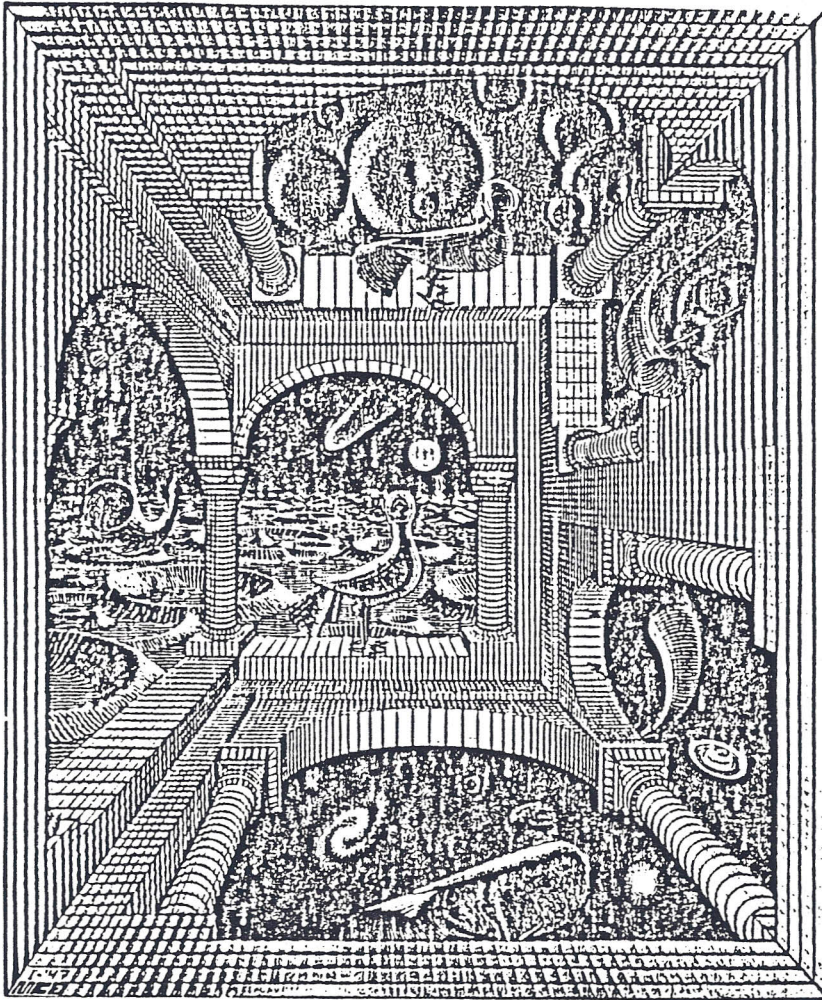
Allereerst kunnen we een vraag beantwoorden die ook al veel gesteld is naar aanleiding van het boek van Ram. Hij zegt daarin ergens over de Maan, dat zij de samenvatter is van de hele horoscoop; ergens anders echter zegt hij hetzelfde over het Pars Fortunae. "Welke van de twee is nu juist" luidde dan de vraag. Wel, het blijkt nu dat deze beide beweringen niet met elkaar in tegenspraak zijn: Maan roept Pars op - ze zijn hetzelfde, alleen omgekeerd.

Daarnaast kunnen we ons nu ook voorstellen hoe in een geboortehoroscoop een aspect op het Pars uitwerkt:

Zijn er überhaupt geen aspecten op het Pars dan heeft er nog geen constructie plaats gevonden in het zielelichaam. Het zielelichaam is overal en nergens en we vallen dan terug op de situatie in de middeleeuwse prent, waarin de dingen nog niet in een onderling verband met elkaar zijn gebracht. Zijn er wel aspecten op het Pars, dan geven deze bij goede verbanden het verdwijnpunt te zien.

Bij conflicten op het Pars is de situatie vergelijkbaar met een perspectief tekening waarin constructiefouten zijn gemaakt doordat niet alle lijnen naar het verdwijnpunt lopen, maar ook een aantal in omgekeerde richting, naar de plaats van waarneming: b.v. In een gevel waarvan men tegen de linkerkant lijkt aan te kijken, kan een raam zitten, waarvan men rechts tegenaan kijkt en dat dus niet in de gevel valt. Zo'n fout is eigenlijk een fout in de projectie, en dus in de Maan. Naar de horoscoop toe kunnen we dan zeggen, dat nog niet alle krachten in het zieleveld gelijk gericht zijn. (Ook als men weekijzer magnetiseert worden de metaaldeeltjes die eerst schots en scheef lagen, eenzelfde kant uit gericht, waardoor een bundeling van krachten ontstaat). Zijn er nu veel van deze constructiefouten, dus conflicten op het Pars, dan kan de waarnemer geen goed beeld krijgen, weet hij niet wat voor en achter staat; daardoor kan hij niet zien waar hijzelf in de hele opstelling geacht wordt te staan, hoe hij het tafereel moet zien.

Komen we dan tenslotte tot de vraag die we ons aan het begin van dit artikel stelden over de plaats die de vele immateriële punten in de duiding toekomt, dan zal het nu duidelijk zijn, dat er in één horoscoop maar één Pars kan werken, zoals er in een perspectief tekening maar één verdwijnpunt kan zijn.

←
 Perspectief tekening
 geconstrueerd met meer-
 dere verdwijnpunten
 (Escher)

—
 "Verdwijnpunt gevonden"
 (middeleeuwse prent)

Alle andere immateriële punten hebben dus niet die samenvattende waarde en werking als het Pars Fortunae. Zij zijn van een andere orde. Wat hun eigenlijke waarde in de duiding wèl is, zou een onderzoek moeten uitwijzen. Zeker is echter dat zij niet op één lijn staan met het Pars Fortunae. Zou men dit wèl doen, dan verkrijgt men een situatie die te vergelijken is met de perspectief tekeningen van de graficus Escher, waarbij wandelaars lopen op een lange wenteltrap, waarvan de hoogste trede eindigt onder de onderste. Zo'n tekening bevat vele verdwijnpunten met het gevolg dat de wandelaar bedrogen wordt. Zo niet de man met de wandelstok op de hier afgebeelde middel-eeuwse prent: de technische constructie van de perspectief tekening was nog niet bekend, maar de psychische werkelijkheid van het verdwijnpunt wèl en de prent toont de wandelaar bij het doen van een grote ontdekking. Rest mij nog dit artikel op te dragen aan Mw. Van den Dorpe, die met haar vacantieverhalen zorgde voor de eerste aanzet tot de bespiegelingen waaruit deze uiteenzetting is ontstaan.